

IME I PREZIME:

RAZRED:

NADNEVAK PISANJA:

Hrvatski jezik i komunikacija

POČETNA PROVJERA

► Pažljivo pročitaj tekst pa riješi zadatke.

Plava ruža

Osjetivši da mu se životu približava kraj, kineski car zaželjše svojoj kćeri pronaći pravoga muža. Ona bijaše ne samo najotmjenija i najučenija djevojka u carstvu nego i najljepša. U nje je bio samo jedan nedostatak: nije se željela udati.

Kako joj otac bijaše ustrajan, ona izjavi da će poći za onoga koji joj donese plavu ružu. Tek što je to bilo obznanjeno, mladi prinčevi i sinovi velikana krenuše u potragu za plavom ružom.

Prvi je bio jedan bogati trgovac. Otišao je svjetski poznatomu alkemičaru koji je različitim filtrima i tekućinama u boji uspio bijelu ružu pretvoriti u plavu. Trgovac je s ružom požurio na carski dvor. Vidjevši ružu, princeza problijedi od straha, ali nakon što ju je bolje promotrila, reče: „Kad bi leptir sletio na ovu ružu, otrov bi ga ubio istoga časa.” Odbaci stoga ružu s gađenjem.

Drugi je prosac bio mlad general carske vojske. On je u najvještijega draguljara naručio ružu od plavoga dragog kamena. Kad se princeza zagledala u ružu, obratila se caru i rekla: „Zar ne vidiš, oče, da to nije ruža, nego plavi safir izbrušen u obliku ruže?”

Treći je prosac bio sin prvoga ministra. Uposlio je najbolje umjetnike koji su mu za tri mjeseca načinili prekrasnu ružu od plavoga porculana.

„Zadržat ću je jer je doista predivna, ali to je samo nakit.”

Jedne ljetne večeri princeza u svome vrtu začu da netko pjeva. Bio je to mladi pjesnik koji je onuda slučajno prolazio. Kad se njihovi pogledi sretoše, ostadoše bez riječi. Najzad mladi pjesnik tiho reče: „Želio bih se tobom oženiti.”

„Ajme, što ću?” pomisli u sebi. „Careva sam kći i obećala sam da ću se udati za prosca koji donese plavu ružu”, najzad izusti.

„Pronaći ću plavu ružu!” odlučno reče pjesnik.

Sljedećega jutra pjesnik ubere bijelu ružu. Princeza primi ružu i bez oklijevanja reče: „Ah, napokon plava ruža!”

Ministri i dvorjani počеше si mrmljati u bradu: „Kakva plava ruža?!”

Princeza im odgovori: „Vaše oči ne valjaju! Ruža je plava, sigurna sam. Pogledajte kako je ta ruža divno plava!” Princeza se udala za pjesnika i bila zauvijek sretna.

(prema: Bruno Ferrero, *Plava ruža*)

abc

obznaniti – objaviti, razglasiti; **filtar** – sredstvo ili naprava koja čisti što od nečistoća, pročišćivač; **alkemičar** – osoba koja je u srednjemu vijeku pokušavala pretvoriti obične metale u zlato; **porculan** – keramički proizvod od kojega se izrađuju šalice i tanjuri; **kadli** – a kad ono; **najzad** – konačno, napokon; **oklijevanje** – odugovlačenje

1. Odgovori na pitanje o tekstu i riješi zadatak.

a) Zašto se princeza nije udala unatoč očevoj želji? Zaokruži točan odgovor.

Bila je neposlušna.

Čekala je iskrenu i pravu ljubav.

Nitko je nije želio za ženu.

/1

b) Podcrtaj izreku koja najbolje izriče osnovnu misao priče.

Nije važno koliko radiš, već je važno koliko ljubavi unosiš u ono što radiš. (Majka Tereza)

Srce ima svoje razloge koje razum ne poznaje. (Blaise Pascal)

/1

2. Dopuni rečenicu odgovarajućim oblikom zamjenice.

Princeza je znala da mora slijediti (*svoje*) _____ srce.

(*Tko*) _____ je princeza odabrala?

Iskrenu je ljubav pronašla u (*ona*) _____ pjesniku.

Odmah je (*sebe*) _____ priznala da se zaljubila.

Mnogi su se čudili zbog (*njezina*) _____ odluke.

/ 5

3. Razvrstaj u tablicu podcrtane zamjenice iz sljedećega teksta.

Jedne ljetne večeri princeza u svome vrtu začu da netko pjeva. Bio je to mladi pjesnik koji je onuda slučajno prolazio. Kad se njihovi pogledi sretoše, ostadoše bez riječi. Najzad mladi pjesnik tiho reče: „Želio bih se tobom oženiti.”

„Ajme, što ću?” pomisli u sebi.

osobna zamjenica	posvojna zamjenica	povratna zamjenica	povratno- posvojna zamjenica	pokazna zamjenica	upitna zamjenica

/ 6

4. Odredi padež istaknutim zamjenicama. Napiši na crtu naziv padeža. Pomoći će ti padežno pitanje istaknuto u rečenici napisanoj u zagradama.

Dvorjani su šaptali među **sobom**.
(Među **kim** su dvorjani šaptali?)

_____

Princeza **im** je brzo odgovorila.
(**Komu** je princeza brzo odgovorila?)

_____

U **vašim** je očima problem!
(U čemu je problem?)

_____

Uvjeravam **vas** da je to divno plava ruža.
(**Koga** uvjeravam da je ta ruža divno plava?)

_____

/ 4

5. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj prepoznaješ redni broj.

- a) Prvi prosac bio je jako bogat trgovac.
- b) Desetak je prosaca dolazilo s mnogim darovima.
- c) U dalekoj Kini živio je jednom bogati car.

/1

6. Odredi vrstu istaknutim promjenjivim riječima.

Drugoga jutra pjesnik joj ubere bijelu ružu.

riječ	vrsta riječi
drugoga	
jutra	
joj	
ubere	
bijelu	

/5

7. Napiši na crtu vrstu istaknute nepromjenjive riječi.

Princeza primi ružu i bez oklijevanja reče: „Ah, plava ruža napokon!”

_____

/3

8. Napiši na crtu glagolski vid (svršeni ili nesvršeni) istaknutim glagolima.

a) Princeza je u vrtu srela pjesnika. _____

b) Svi su pričali o princezinoj udaji. _____

/2

9. Podcrtaj točan oblik glagolskoga pridjeva trpnog.

a) Sva su nastojanja prosaca bila osudžena / osuđena na neuspjeh.

b) Obećanje dano / dato ocu željela je ispuniti.

c) Bijela je ruža odnesena / odnešena princezi.

/3

10. Dopuni rečenice perfektom zadanih glagola. Slijedi primjer.

Princeza je donijela odluku.

a) Car (*prenijeti*) _____ kćeri svoju želju.

b) Prosci (*dati*) _____ poklon princezi.

c) Princeza (*ne voljeti*) _____ prosce.

/ 3

11. Zaokruži naziv glagolskoga vremena u kojemu je istaknuti glagol.

Stari kineski car **bijaše** jako star.

AORIST / IMPERFEKT

Dodoše tri prosca.

PREZENT / AORIST

Otac je **bijaše** nagovarao.

PERFEKT / PLUSKVAMPERFEKT

Princeza **traži** plavu ružu.

AORIST / PREZENT

/ 4

12. Imenuj glagolske oblike za izricanje budućih radnja (futur I., futur II.). Odgovor napiši na crtu ispod glagola.

Dok **bude** šetala, _____ ugledat će pjesnika.

/ 2

13. Napiši zadanu rečenicu u budućemu vremenu.

Što je tražila, to je i pronašla.

/ 1

14. Spoji crtom naziv glagolskoga načina s rečenicom u kojoj se nalazi.

Mladi **bi** je pjesnik **učinio** sretnom.

IMPERATIV

Često **bi** stari kralj **bio razmišljao** o kćeri.

KONDITIONAL I.

Upoznajmo pravu ljubav!

KONDITIONAL II.

/ 3

15. Preoblikuj zadanu rečenicu:

a) u niječnu s pomoću čestice *ne*

b) u upitnu s pomoću čestice *li*.

Stari je car sretan.

niječna: _____

upitna: _____

/ 2

16. U svakoj se rečenici krije pogreška u pisanju riječi (zamjenice, broja ili glagola). Napiši rečenice tako da ispraviš pogreške.

a) Pred očima mu je bilo milijon zvjezdica.

_____

b) Sutra budem sve naučila.

_____

c) Biti će to najljepša ruža.

_____

/ 3

17. Navedi ime spomenika hrvatske pismenosti kojemu pripadaju navedena obilježja.

– pravni, povijesni i jezični spomenik

– nastao oko 1100. godine na Krku

– pisan glagoljicom na hrvatskome jeziku

ime spomenika: _____

/ 1

BROJ BODOVA:

/ 50

OCJENA:

